

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-58-79>

УДК 657:004.8

Мельник Тетяна Григорівнакандидат економічних наук, доцент,
доцентка кафедри обліку та аудиту,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3617-6927>**Півторак Анастасія Олександрівна**

студентка магістратури,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-0843-1870>**Tetiana Melnyk, Anastasiia Pivtorak**

Taras Shevchenko National University of Kyiv

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА

USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE TOOLS FOR AUTOMATING ENTERPRISE ACCOUNTING PROCESSES

Анотація. Стаття присвячена дослідженню можливостей використання інструментів штучного інтелекту для оптимізації рутинних процесів бухгалтерського обліку в умовах цифрової трансформації економіки України. Актуальність теми зумовлена необхідністю підвищення ефективності облікових процедур, скорочення витрат робочого часу та зменшення ризику помилок у діяльності підприємств. Розглянуто зміну ролі бухгалтера в умовах цифровізації, потенціал генеративних моделей для підтримки професійних завдань, а також проблеми нормативної відповідності, захисту даних та формування нових компетенцій. Увагу зосереджено на тому, що штучний інтелект не здатний повністю замінити фахівця з бухгалтерського обліку, а виступає інструментом підтримки його професійної діяльності, ефективність якого залежить від рівня компетентності та відповідальності спеціаліста.

Ключові слова: штучний інтелект, автоматизація, бухгалтерський облік, генеративний штучний інтелект, промт-інжиніринг, цифровізація бізнес-процесів, рутинні операції.

Summary. The article addresses the growing relevance of artificial intelligence tools in the transformation of accounting practice within the context of Ukraine's ongoing digital economic development. The topic is particularly relevant due to the increasing pressure on enterprises to enhance operational efficiency, ensure regulatory compliance, and respond promptly to dynamic market and legislative changes. Accounting remains one of the most information-intensive and regulation-dependent areas of business activity, where a significant proportion of working time is still devoted to repetitive and standardized procedures. This situation creates a need for technological solutions capable of supporting professionals in routine tasks while enabling a gradual shift toward more analytical and strategic responsibilities. The study explores the conceptual foundations of applying artificial intelligence technologies in accounting processes, with particular attention to generative AI models as accessible instruments for assisting in document processing, data structuring, drafting analytical explanations, and supporting compliance-related tasks. It outlines the functional levels of artificial intelligence applicable to accounting activities and considers both the potential advantages and inherent risks of their use. Special emphasis is placed on issues of data confidentiality, ethical responsibility, and alignment with Ukrainian accounting and tax regulations. The discussion highlights the importance of developing new professional competencies, including the ability to formulate precise and context-aware prompts, critically evaluate AI-generated outputs, and integrate technological tools into daily workflows without compromising professional judgment. Organizational, legal, and technological challenges that may hinder the adoption of artificial intelligence in Ukrainian accounting practice are also examined. The article contributes to the broader understanding of how intelligent digital instruments can influence the evolution of the accounting profession and shape its future trajectory in the national economic environment.

Keywords: artificial intelligence, automation, accounting, generative AI, prompt engineering, business process digitalization, routine operations.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день світова економіка переживає глобальні цифрові трансформації, які змінюють бізнес-процеси, ланцюги постачань та моделі взаємодії, роблячи бухгалтерський облік стратегічним інструментом для забезпечення достовірної фінансової інформації, прийняття рішень та контролю ресурсів. Роль бухгалтера еволюціонує від операційного виконавця до аналітика та стратегічного радника, сприяючи адаптації бізнесу до цифрових реалій.

Ключова перешкода для ефективної роботи обліковців – значна частка робочого часу йде на виконання рутинних операцій. Дослідження показують, що бухгалтери витрачають 62% навантаження на «compliance-задачі» (наприклад, податкові декларації, бухгалтерські проведення), тоді як 79% очікують зростання стратегічної ролі завдяки автоматизації [16].

Це призводить до негативних наслідків: зниження продуктивності та зростання помилок через людський фактор; обмеження фахівців рутинною замість стратегічних функцій; ускладнення адаптації до змін законодавства й цифрової трансформації в Україні через брак часу на навчання.

У цих умовах актуальним є використання штучного інтелекту (ШІ) організовану сукупність інформаційних систем, здатних виконувати складні завдання шляхом аналізу даних, самонавчання та генерації рішень [3]. Впровадження ШІ в облік скорочує часові витрати та підвищує ефективність – економія 56 хв/день (≈ 18 год/місяць). Зокрема, 63% фахівців застосовують ШІ для комунікацій, 41% – рутинних завдань, 40% – обробки інформації, переорієнтовуючи на аналітику [23].

В Україні інтеграція ШІ в бухгалтерські програми обмежена, тому практичну цінність мають доступні генеративні моделі, які автоматизують рутину та слугують помічниками [11–13]. Прогнози на 2026 рік: ШІ стане ключем до конкурентоспроможності бізнесу через автоматизацію та фокус на стратегії [18].

Дослідження пов'язане з підвищенням ефективності обліку та адаптацією бухгалтерії до цифрової економіки в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика застосування штучного інтелекту в бухгалтерському обліку активно досліджується як зарубіжними, так і вітчизняними вченими протягом останніх років.

Зарубіжні дослідження демонструють високий рівень занурення у тему. У щорічних звітах провідних галузевих аналітиків показано, що впровадження генеративного штучного інтелекту дозволяє автоматизувати значну частину рутинних облікових операцій, підвищити продуктивність праці фахівців, скоротити час на підготовку звітності та зменшити ризик помилок, зумовлених людським фактором [17]. Jung Ho Choi та Chloe Xie

на основі емпіричних даних доводять, що спільна робота людини та ШІ дає найкращі результати за умови чіткого розподілу ролей і обов'язкового контролю результатів [21]. Li Wang, Jim Bourke та Bo Ren підкреслюють перехід від простої автоматизації до інтелектуальної трансформації облікових процесів [24]. А прогнози PwC на 2026 рік для бізнесу, що використовує штучний інтелект, підтверджують невідворотність повного впровадження ШІ у бізнес-процеси, оптимізуючи продуктивність за рахунок автоматизації спеціалізованих процесів і реструктуруючи робочу силу в «пісковий годинник» з наголосом на ШІ-спеціалістів [18].

Вітчизняні публікації також активно розвивають цю тематику. У. Савків та Т. Кузьмін аналізують удосконалення обліку та звітності в умовах цифрової економіки [10]. О. Білоус та О. Кундеус досліджують трансформацію бухгалтерського обліку під впливом цифрових технологій [1]. М. Златова та Т. Гнатєва розглядають перспективи впровадження штучного інтелекту в облік та аудити [2]. І. Поповиченко, К. Спірідонова та А. Андрійчук та співавтори висвітлюють застосування ШІ у фінансово-економічному аналізі [8]. Дослідження В. Панасюк і Р. Кулика визначає переваги та виклики розвитку ШІ в Україні, а також виокремлює основні групи ризиків інтеграції ШІ облікові та аудиторські процеси [6]. Серед дисертаційних робіт О.О. Кириллов обґрунтовує інтеграцію Business Intelligence з елементами штучного інтелекту для обробки облікової інформації, підкреслюючи роль Data Science та Big Data в аналізі великих обсягів даних для оптимізації бізнес-процесів [4]. Практичні аспекти використання генеративних моделей описуються також у матеріалах бухгалтерських онлайн-платформ [11, 12, 13].

Водночас аналіз літератури дозволяє виділити низку невирішених аспектів загальної проблеми. Більшість робіт носять або загальнотеоретичний характер, або описують зарубіжний досвід без урахування специфіки українського законодавства (НП(С)БО, Податковий кодекс України, вимоги до первинних документів). Недостатньо уваги приділено практичним прикладам використання саме генеративних чатів (ChatGPT, Gemini, Claude, Grok) у повсякденній роботі бухгалтера. Практично відсутні методичні рекомендації щодо промт-інжинірингу, адаптовані до українських реалій, а також комплексна оцінка ризиків (генерація недостовірної інформації ШІ, забезпечення конфіденційності даних, відповідальність за помилки). Саме ці прогалини визначають актуальність і наукову новизну даної статті.

Мета статті полягає в дослідженні можливостей використання інструментів штучного інтелекту для автоматизації облікових процесів під-

приємства та розробці практичних рекомендацій щодо їх ефективного застосування в умовах обмеженої інтеграції ШІ у вітчизняне бухгалтерське програмне забезпечення.

Виклад основного матеріалу. Використання штучного інтелекту для автоматизації облікових процесів підприємства починається з розуміння того, які саме технології можуть бути застосовані в бухгалтерській діяльності.

Штучний інтелект у сучасному розумінні поділяється на кілька рівнів:

- вузький штучний інтелект (Artificial Narrow Intelligence – ANI);
- загальний штучний інтелект (Artificial General Intelligence – AGI);
- суперінтелект (Artificial Superintelligence – ASI) [19].

Найпоширенішим є вузький штучний інтелект, який спеціалізується на виконанні конкретних завдань і не виходить за їх межі. Вузький ШІ перевершує людину в точності та швидкості виконання таких операцій, але не здатний до самостійного перенесення знань на нові завдання. На практиці в бухгалтерському обліку використовується виключно вузький штучний інтелект, а генеративні моделі (ChatGPT, Gemini, Claude, Grok) є його найсучаснішим проявом.

Наступний рівень – загальний штучний інтелект, який теоретично зможе виконувати будь-які інтелектуальні завдання на рівні або краще за людину, включаючи творчі, аналітичні та стратегічні рішення в обліку. Наразі AGI ще не існує, хоча провідні дослідницькі компанії активно працюють над його створенням і прогнозують появу в найближчі 5–10 років.

І останній рівень – суперінтелект, коли ШІ перевершує людину в усіх сферах інтелекту одночасно, включаючи наукові відкриття, стратегічне планування та самонавчання. Проте цей рівень на сьогодні залишається предметом теоретичних дискусій і науково-фантастичних прогнозів.

За кордоном штучний інтелект уже активно впроваджується в спеціалізовані облікові програми та сервіси, що дозволяє суттєво автоматизувати рутинні завдання бухгалтерів. Зокрема, такі інструменти, як Vic.ai, Dext, Rossum, Vero, Docu, Botkeeper, Indy, Zeni, Booke та MindBridge, забезпечують автоматичне розпізнавання та обробку первинних документів, категоризацію витрат, створення бухгалтерських проводок, перевірку відповідності податковим вимогам, виявлення аномалій у транзакціях, підготовку фінансової звітності та навіть прогнозування грошових потоків [14].

І хоча ще в грудні 2020 року Кабінет Міністрів України затвердив Концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні до 2030 року, яка окреслює основні принципи та стратегічні напрями розвитку цієї технології [3], на сьогоднішній день

інтеграція штучного інтелекту у вітчизняному бухгалтерському програмному забезпеченні відбувається досить нерівномірно. У найпоширеніших системах MASTER:Бухгалтерія, Дебет Плюс або не реалізовані, або частково реалізовані окремі функції на базі вузького ШІ – автоматичне розпізнавання документів, пропозиція типових проводок, перевірка податкових накладних на відповідність ЄРПН. А деякі розробники, зокрема Dilovod, активно тестують елементи генеративного ШІ для автоматичного формування пояснювальних записок та аналізу відхилень у фінансовій звітності [15].

Однак повноцінна інтеграція генеративних моделей, здатних самостійно комплексні облікові задачі або проводити глибокий аналіз документів відповідно до вимог НП(С)БО та Податкового кодексу України, наразі відсутня. Основними причинами такого відставання є ризики кібератак, недостатня адаптованість чинного регуляторного середовища (зокрема вимог НП(С)БО та Податкового кодексу України) до цифрових інструментів, а також низький рівень підготовки персоналу й неготовність традиційних облікових систем до повної автоматизації [1].

Саме тому на сьогоднішній день для більшості українських бухгалтерів ефективним буде використання загальнодоступних генеративних чатів як доповнення до традиційного програмного забезпечення. Ці інструменти не потребують окремого завантаження, коштовного впровадження та дозволяють швидко вирішувати щоденні завдання і, за умови грамотного промт-інжинірингу, дають результати, які лише потребують фінальної перевірки фахівцем. Генеративні моделі, такі як ChatGPT, Google Gemini, Claude, Microsoft Copilot та Grok, легко доступні через браузер або мобільний додаток, не вимагають інтеграції з обліковими системами і можуть застосовуватися вже зараз для обробки типових запитів: від категоризації витрат і формування проводок до підготовки пояснювальних записок чи аналізу договорів на відповідність НП(С)БО та Податковому кодексу України [5]. Такий підхід не лише економить час, а й дає можливість поступово освоювати нові технології без ризику порушення облікових процедур, поки повноцінна інтеграція ШІ в локальні системи ще не відбулася.

Генеративні моделі вирізняються своєю універсальністю, але кожна з них має свої переваги та ризики, що робить їх вибір залежним від конкретних потреб бухгалтера. Порівняння основних моделей, які можуть застосовуватися в обліковій практиці, виділено у таблиці 1.

Вибір моделі залежить від конкретних потреб бухгалтера. ChatGPT залишається найбільш універсальним рішенням для широкого спектру завдань, особливо коли потрібен швидкий і якіс-

Таблиця 1 – Порівняльна характеристика генеративних моделей штучного інтелекту для облікових завдань

Модель	Переваги для виконання облікових завдань	Обмеження та ризики	Способи інтеграції та використання	Застосування в обліку
ChatGPT (GPT-4o / 5)	Універсальність, найкращий промт-інжиніринг, пояснення НП(С)БО, аналіз таблиць	Генерація недостовірної інформації, слабший захист даних	Браузер, мобільний додаток, плагіни для Excel/Google Sheets	Загальні завдання, тексти, пояснювальні записки, швидкий аналіз
Google Gemini	Робота з великими таблицями, інтеграція з Google Workspace	Консервативність відповідей	Google Sheets, Drive, Gmail, Docs	Фінансовий аналіз, прогнозування, великі масиви даних
Claude (4 / 3.5 Sonnet)	Найвища точність і безпека, аналіз договорів, compliance	Обмеження на токени, повільніший	Браузер, Slack, Notion	Податкові ризики, аналіз договорів, довгі звіти
Microsoft Copilot	Глибока інтеграція з Excel, Power BI, Dynamics	Потребує підписки M365, менш гнучкий	Excel, Power BI, Teams, Dynamics	Робота в екосистемі Microsoft, автоматизація звітності
Grok (4 / 3)	Швидкість, актуальна інформація в реальному часі	Менш спеціалізований під облік	Браузер, X (Twitter)	Швидкі консультації, зміни законодавства, нестандартні питання

Джерело: складено на основі [20, 22]

ний текст. Google Gemini ідеально підходить для роботи з великими таблицями та фінансовим аналізом, особливо якщо бухгалтер використовує Google Workspace. Claude забезпечує найвищу точність і безпеку, що критично важливо для аналізу договорів, перевірки compliance та підготовки документів, які мають відповідати НП(С)БО. Microsoft Copilot найкраще працює в корпоративному середовищі з Microsoft 365, де потрібна глибока інтеграція з Excel і Power BI. Grok, своєю чергою, вирізняється швидкістю та актуальністю інформації, що корисно для швидких консультацій щодо змін у законодавстві. Таким чином, комбінація 2–3 моделей з обов'язковою перевіркою результатів дозволяє досягти максимальної ефективності в обліковій практиці.

Практичне застосування генеративних моделей у бухгалтерському обліку вже сьогодні дозволяє суттєво скоротити час на рутинні операції, підвищити точність обробки даних і звільнити фахівця для аналітичної роботи. Водночас ефективність застосування штучного інтелекту в облікових процесах полягає не у повному делегуванні професійних функцій алгоритмам, а у раціональному розподілі завдань між бухгалтером і ШІ.

Дослідження свідчать, що доцільно виокремлювати завдання, які виконуються виключно фахівцем з обліку (фінансовий аналіз, управління ризиками, оптимізація податкового планування тощо), ті, що можуть бути автоматизовані (обробка первинної документації, автоматизація звірки платежів, виявлення технічних помилок, прогнозування фінансових показників), а також процеси, що є найбільш результативними за умов співпраці людини та ШІ (формування фінансової звітності, контроль

фінансових операцій, внутрішній аудит, виявлення ризиків шахрайства). Такий підхід забезпечує поєднання професійного судження бухгалтера з обчислювальною потужністю та швидкістю обробки даних інтелектуальним інструментом, що сприяє підвищенню якості управлінських рішень і мінімізації технологічних ризиків. [7]

Важливою умовою результативної взаємодії бухгалтера та штучного інтелекту є якісний промт-інжиніринг. Його основними принципами є чіткість і конкретність формулювання запиту, коректність вхідних даних, надання лаконічного контексту з посиланням на нормативну базу (НП(С)БО, Податковий кодекс України тощо), визначення ролі ШІ (наприклад, «Ти експерт-бухгалтер»), ітеративне уточнення для уникнення помилок, а також застосування технік на кшталт Chain-of-Thought (кроковий аналіз) та Self-Ask (самоуточнення) для виконання комплексних завдань. [9].

Приклади промтів, які можуть використовуватися фахівцем з обліку для виконання типових завдань наведено у таблиці 2.

Отже, проведений аналіз свідчить, що генеративні моделі штучного інтелекту вже сьогодні становлять потужний інструмент автоматизації облікових процесів підприємства. Завдяки грамотному промт-інжинірингу вони дозволяють суттєво скоротити час на рутинні операції – від обробки первинних документів і формування проводок до підготовки пояснювальних записок, аналізу договорів та перевірки відповідності податковому законодавству. Водночас ефективність таких технологій залежить від професійних знань бухгалтера, його здатності правильно формулювати запити та обов'язкової перевірки

**Таблиця 2 – Приклади промптів
для автоматизації облікових завдань за допомогою генеративних моделей ШІ**

Завдання / мета використання	Приклад промпту (повністю копіюється в чат)	Очікуваний результат (коротко)	Примітки, що перевіряти після генерації
Категоризація витрат і формування проводок	Ти – головний бухгалтер українського підприємства на загальній системі оподаткування. Проаналізуй наведений перелік витрат і розподіли їх за статтями обліку відповідно до НП(С)БО 16 та Податкового кодексу України. Для кожної операції вкажи кореспонденцію рахунків і податкові наслідки. Перелік: [вставити таблицю або список]	Таблиця з проводками, поясненнями та податковими наслідками	Перевірити кореспонденцію рахунків і відповідність НП(С)БО
Підготовка пояснювальної записки до звітності	На основі таких даних за період [вставити період і цифри] підготуй професійну пояснювальну записку до фінансової звітності щодо відхилень у собівартості продукції. Текст має відповідати вимогам НП(С)БО 1, бути формальним і лаконічним	Готовий текст пояснювальної записки (1–2 сторінки)	Перевірити цифри, формулювання та посилання на НП(С)БО
Аналіз договору на ризики	Ти – досвідчений бухгалтер-аудитор. Проаналізуй договір поставки [вставити текст договору] з точки зору бухгалтерських і податкових ризиків для покупця в Україні. Вкажи можливі порушення НП(С)БО, Податкового кодексу, ризики невизнання витрат та рекомендації щодо коригування	Список ризиків + рекомендації (структуровано)	Обов'язково перевірити юридичні висновки
Автоматична пропозиція проводок за первинними документами	Ти – бухгалтер на загальній системі. Отримай дані з банківської виписки / рахунку [вставити текст або таблицю] і запропонуй бухгалтерські проводки відповідно до НП(С)БО. Вкажи рахунки, суми та обґрунтування	Пропозиція проводок з обґрунтуванням	Перевірити правильність рахунків і сум
Виявлення аномалій і перевірка даних	Проаналізуй наведені транзакції за місяць [вставити список або таблицю] і вкажи можливі аномалії, помилки чи ризики (дублювання, невідповідність сумам, порушення термінів). Поясни причини та запропонуй дії	Список аномалій + пояснення + рекомендації	Перевірити реальні документи, не довіряти повністю
Консультація щодо змін у законодавстві	Ти – головний бухгалтер з досвідом 15 років. Проаналізуй текст нормативно-правового акта або статті за посиланням [вставити конкретне посилання, наприклад: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/...], або наданий текст змін. Виділи ключові зміни в Податковому кодексі України та НП(С)БО, що набули чинності з 1 січня 2025 року щодо [тема, наприклад: оподаткування імпорту / амортизація основних засобів / електронний документообіг]. Надай стислий виклад зрозумілою мовою	Стислий виклад ключових змін та практичні рекомендації для підприємства	Обов'язкова перевірка актуальності тексту нормативного акта на офіційному ресурсі zakon.rada.gov.ua та консультація з юристом при суттєвих змінах

Джерело: складено на основі [11–13, 15]

отриманих результатів на відповідність НП(С)БО та Податковому кодексу України. Таким чином, штучний інтелект виступає не заміною фахівця, а інтелектуальним помічником, що підвищує продуктивність і відкриває можливості для переходу від рутини до стратегічних завдань бізнесу, необхідних для прийняття управлінських рішень.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що сучасні інструменти штучного інтелекту, зокрема генеративні моделі (ChatGPT, Google Gemini, Claude, Microsoft Copilot, Grok), мають значний потенціал для автоматизації облікових процесів на підприємствах України. Вони дозволяють суттєво скоротити час на виконання рутинних завдань – обробку пер-

винних документів, формування проводок, підготовку пояснювальних записок, аналіз договорів та перевірку відповідності нормативним вимогам, – за умови якісного промт-інжинірингу та обов'язкової верифікації результатів бухгалтером.

Водночас повноцінна інтеграція генеративного штучного інтелекту у вітчизняні облікові системи (MASTER:Бухгалтерія, Дебет Плюс та інші) залишається обмеженою через необхідність відповідності національному законодавству, питання безпеки даних та високу вартість адаптації. Тому на сучасному етапі найбільш ефективним є використання загальнодоступних генеративних чатів як доповнення до традиційного програмного забезпечення.

Отримані результати підтверджують, що штучний інтелект не заміняє бухгалтера, а виступає потужним інтелектуальним помічником, який підвищує продуктивність і дає змогу зосередитися на аналітичних і стратегічних функціях. Ключовою умовою успішного застосування є розвиток компетенцій промт-інжинірингу та критичного оцінювання результатів ШІ.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою методичних рекомендацій щодо інтеграції генеративного штучного інтелекту в облікову практику українських підприємств, створенням спеціалізованих навчальних програм для підвищення кваліфікації бухгалтерів, а також вивченням правових, етичних і технічних аспектів використання ШІ в умовах національного регулювання.

Список використаних джерел:

1. Білоус О., Кундеус О. Трансформація бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. *Галицький економічний вісник*. 2023. Т. 84. № 4. С. 56–61. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/83/1189.pdf>
2. Златова М.Г., Гнат'єва Т.М. Перспективи впровадження штучного інтелекту в бухгалтерському обліку та аудиті. *Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Суми, 16 листопада 2023 р.). Суми, 2023. С. 40–43. URL: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8632/36ірник_МНПК_СНАУ%2016.11.2023a.pdf
3. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р. Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>
4. Кириллов О.О. Обробка облікової інформації з використанням Business Intelligence : дис. доктора філософії : 071 «Облік і оподаткування». Київ, 2024. URL: [https://scc.knu.ua/components/com_chronoforms7/chronoforms/uploads/336244/Дисертація%20\(Кириллов\).pdf](https://scc.knu.ua/components/com_chronoforms7/chronoforms/uploads/336244/Дисертація%20(Кириллов).pdf)
5. Костенко Ю.О., Лайчук С.М., Косташ Т.В. Використання штучного інтелекту для оптимізації процесів обліку та звітності в українських компаніях. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №8 URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/273/292>
6. Панасюк В., Кулик Р. Інтеграція штучного інтелекту у систему аудиту України: національні особливості та європейський вектор. *Економічний аналіз*. 2025. Т. 35. № 3. С. 11–22. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.03.011>
7. Півторак А.О. Вплив технології штучного інтелекту на процеси бухгалтерського обліку. *Шевченківська весна 2025: нові вектори розвитку в умовах глобальних трансформацій* : матеріали XXIII Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 2025.
8. Поповиченко І.В., Спіридонова К.О., Андрійчук А.С. Застосування штучного інтелекту в фінансово-економічному аналізі діяльності підприємства. *Економічний простір*. 2024. № 189. С. 81–84. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-15>
9. Промт-інжиніринг: як ефективно спілкуватися з ШІ. *DOU.ua*. 2024. URL: <https://dou.ua/forums/topic/52465/>
10. Савків У.С., Кузьмін Т.Л. Удосконалення ведення бухгалтерського обліку та формування звітності в умовах цифрової економіки. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2023. № 19. Т. 2. С. 87–95. URL: https://www.researchgate.net/publication/372270443_UDOSKONALENNA_VEDENNA_BUHGALTERSKOGO_OBLIKU_TA_FORMUVANNA_ZVITNOSTI_V_UMOVAN_CIFROVOI_EKONOMIKI
11. ШІ для бухгалтера, економіста та фінансиста: від 0 до результату : відео курс. URL: <https://7eminar.ua/events/5315/12198>
12. Штучний інтелект для бухгалтера: від рутини до стратегії за 7 хвилин. 2025. URL: <https://7eminar.ua/news/8665-si-dlya-buxgaltera-vid-rutini-do-strategiyi-za-7-xviline>
13. Штучний інтелект у роботі бухгалтера: користь і загрози. 2024. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/18246-shtuchnyi-intelekt-v-roboti-bukhgaltera-koryst-i-zagrozy>
14. Як використовувати AI у бухгалтерському обліку – огляд 10 найкращих сервісів. 2024. URL: <https://genius.space/lab/yak-vikoristovuvati-ai-u-buhgalterskomu-obliku-oglyad-10-najkrashhih-servisiv/>
15. Як ШІ допомагає з бухгалтерією та оптимізує бізнес-процеси. 2024. URL: <https://dilovod.ua/blog/yak-shi-dopomagaє-z-buhgalteriyu-ta-optimizue-biznes>
16. 2025 Accounting trends: How accountants are staying ahead with AI and automation: 2025 Intuit QuickBooks Accountant Technology Survey. Firm of the Future. 2025. URL: <https://www.firmofthefuture.com/news/accountant-tech-survey-2025/>
17. 2025 AI in Accounting Repor. 2025. URL: https://www.cpa.com/sites/cpa/files/2025-06/2025_AI_in_Accounting_Report.pdf
18. AI Predictions 2026. PwC. 2025. URL: <https://www.pwc.com/us/en/tech-effect/ai-analytics/ai-predictions.html>
19. Artificial Intelligence Types. 2025. URL: <https://www.ibm.com/think/topics/artificial-intelligence-types>
20. ChatGPT vs Gemini vs Copilot vs Claude vs Grok. 2026. URL: <https://gmelius.com/blog/best-ai-assistants-comparison>
21. Choi J.H., Xie C. Human-AI Accounting: Early Evidence from the Field. Stanford Graduate School of Business. 2025. URL: <https://www.gsb.stanford.edu/faculty-research/working-papers/human-ai-accounting-early-evidence-field>
22. The Best AI Chatbots We've Tested for 2026. 2026. URL: <https://www.pcmag.com/picks/the-best-ai-chatbots>
23. The State of AI in Accounting Report 2025. 2025. URL: <https://s3.amazonaws.com/a.storyblok.com/f/321253/100x100/15e9ce2215/the-state-of-ai-in-accounting-report-2025-by-karbon.pdf>

24. Wang L., Bourke J. Accounting automation's intelligent future. *Journal of Accountancy*. 2025. URL: <https://www.journalofaccountancy.com/issues/2025/aug/accounting-automations-intelligent-future>

References:

1. Bilous O., Kundeus O. (2023) Transformatsiia bukhhalterskoho obliku v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Transformation of accounting in the conditions of the digital economy]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk – Galician Economic Bulletin*, vol. 84, no. 4, pp. 56–61. Available at: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/83/1189.pdf> (in Ukrainian)
2. Zlatova M. H., Hnatieva T. M. (2023) Perspektyvy vprovadzhennia shtuchnoho intelektu v bukhhalterskomu obliku ta audyti [Prospects for the implementation of artificial intelligence in accounting and auditing]. In: *Stratehichni priorityety rozvytku bukhhalterskoho obliku, audytu ta opodatkovannia v umovakh hlobalizatsii* (Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference, Sumy, November 16, 2023), pp. 40–43. Available at: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8632/Збірник_МНПК_СНАУ%2016.11.2023a.pdf (in Ukrainian)
3. Cabinet of Ministers of Ukraine (2020) Kontseptsiia rozvytku shtuchnoho intelektu v Ukraini: rozporiadzhennia vid 02.12.2020 No. 1556-r [Concept for the development of artificial intelligence in Ukraine]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text> (in Ukrainian)
4. Kyryllov O. O. (2024) Obrobka oblikovoi informatsii z vykorystanniam Business Intelligence [Processing of accounting information using Business Intelligence]. PhD dissertation, Kyiv. Available at: [https://scc.knu.ua/components/com_chronoforms7/chronoforms/uploads/336244/Дисертація%20\(Кириллов\).pdf](https://scc.knu.ua/components/com_chronoforms7/chronoforms/uploads/336244/Дисертація%20(Кириллов).pdf) (in Ukrainian)
5. Kostenko, Y. O., Laychuk, S. M., & Kostash, T. V. (2025). Use of artificial intelligence for optimization of accounting and reporting processes in Ukrainian companies. *Actual Issues of Economic Sciences*, no. (8). Available at: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/273/292> (in Ukrainian)
6. Panasiuk V., Kulyk R. (2025) Intehratsiia shtuchnoho intelektu u systemu audytu Ukrainy: natsionalni osoblyvosti ta yevropeyskyi vektor [Integration of artificial intelligence into the audit system of Ukraine]. *Economic Analysis*, vol. 35, no. 3, pp. 11–22. <https://doi.org/10.35774/econa2025.03.011> (in Ukrainian)
7. Pivtorak A. O. (2025) Vplyv tekhnologii shtuchnoho intelektu na protsesy bukhhalterskoho obliku [Impact of artificial intelligence technology on accounting processes]. In: *Shevchenkivska vesna 2025: novi vektory rozvytku v umovakh hlobalnykh transformatsii* (Conference proceedings). Kyiv. (in Ukrainian)
8. Popovychenko I. V., Spiridonova K. O., Andriichuk A. S. (2024) Zastosuvannia shtuchnoho intelektu v finansovo-ekonomichnomu analizi diialnosti pidpriemstva [Application of artificial intelligence in financial and economic analysis]. *Economic Space*, no. 189, pp. 81–84. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-15>
9. Prompt-inzhynirynh: yak efektyvno spilkuvatysia z ShI [Prompt engineering: how to effectively communicate with AI] (2024). Available at: <https://dou.ua/forums/topic/52465/> (in Ukrainian)
10. Savkiv U. S., Kuzmin T. L. (2023) Udoskonalennia vedennia bukhhalterskoho obliku ta formuvannia zvitnosti v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Improvement of accounting and reporting in the digital economy]. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu*, vol. 19, no. 2, pp. 87–95. Available at: https://www.researchgate.net/publication/372270443_UDOSKONALENNA_VEDENNA_BUHGALTERSKOGO_OBLIKU_TA_FORMUVANNA_ZVITNOSTI_V_UMOVAH_CIFROVOI_EKONOMIKI (in Ukrainian)
11. ShI dlia bukhhaltera, ekonomista ta finansysta: vid 0 do rezultatu [AI for accountants, economists and financiers: from zero to result] (n.d.). Available at: <https://7eminar.ua/events/5315/12198> (in Ukrainian)
12. Shtuchnyi intelekt dlia bukhhaltera: vid rutyny do stratehii za 7 khvylyn [Artificial intelligence for accountants: from routine to strategy in 7 minutes] (2025). Available at: <https://7eminar.ua/news/8665-si-dlya-buxgaltera-vid-rutyni-do-strategiyi-za-7-xvylin> (in Ukrainian)
13. Shtuchnyi intelekt u roboti bukhhaltera: koryst i zahrozy [Artificial intelligence in the work of an accountant: benefits and risks] (2024). Available at: <https://buhplatforma.com.ua/article/18246-shtuchnyi-intelekt-v-roboti-buhgaltera-koryst-i-zagrozy> (in Ukrainian)
14. Yak vykorystovuvaty AI u bukhhalterskomu obliku – ohliad 10 naikrashchykh servisiv [How to use AI in accounting – review of 10 best services] (2024). Available at: <https://genius.space/lab/yak-vikoristovuvati-ai-u-buhgalterskomu-obliku-oglyad-10-najkrashhih-servisiv/> (in Ukrainian)
15. Yak ShI dopomahaie z bukhhalteriei ta optymizue biznes-protsesy [How AI helps with accounting and optimizes business processes] (2024). Available at: <https://dilovod.ua/blog/yak-shi-dopomagaie-z-buhgalteriei-ya-optimizue-biznes> (in Ukrainian)
16. 2025 Accounting trends: How accountants are staying ahead with AI and automation (2025) Firm of the Future. Available at: <https://www.firmofthefuture.com/news/accountant-tech-survey-2025/>
17. 2025 AI in Accounting Report (2025). Available at: https://www.cpa.com/sites/cpa/files/2025-06/2025_AI_in_Accounting_Report.pdf
18. AI Predictions 2026 (2025) PwC. Available at: <https://www.pwc.com/us/en/tech-effect/ai-analytics/ai-predictions.html>
19. Artificial Intelligence Types (2025) IBM. Available at: <https://www.ibm.com/think/topics/artificial-intelligence-types>
20. ChatGPT vs Gemini vs Copilot vs Claude vs Grok (2026) Gmelius. Available at: <https://gmelius.com/blog/best-ai-assistants-comparison>

21. Choi J.H., Xie C. (2025) Human-AI Accounting: Early Evidence from the Field. Stanford Graduate School of Business Working Paper. Available at: <https://www.gsb.stanford.edu/faculty-research/working-papers/human-ai-accounting-early-evidence-field>

22. The Best AI Chatbots We've Tested for 2026 (2026) PCMag. Available at: <https://www.pcmag.com/picks/the-best-ai-chatbots>

23. The State of AI in Accounting Report 2025 (2025) Karbon. Available at: <https://s3.amazonaws.com/a.storyblok.com/f/321253/100x100/15e9ce2215/the-state-of-ai-in-accounting-report-2025-by-karbon.pdf>

24. Wang L., Bourke J. (2025) Accounting automation's intelligent future. Journal of Accountancy. Available at: <https://www.journalofaccountancy.com/issues/2025/aug/accounting-automations-intelligent-future>

Дата надходження статті: 18.02.2026

Дата прийняття статті: 04.03.2026

Дата публікації статті: 19.03.2026